

Jaarverslag 2024

Museum Het Petershuis

Inleiding

Museum Het Petershuis vervult een functie als conservator van het verleden van Gennepe en de regio. Het opslaan en vervolgens zichtbaar maken van de rijke historie is een van de pijlers van het museum. Bovendien is het museum een podium voor hedendaagse kunstenaars.

In de gewelvenkelder van het museum is een permanente expositie ingericht die de schijnwerper richt op het verleden van Gennepe als keramiekstad. Keramische werken uit het verleden worden hier verbonden met hedendaags werk van keramische kunstenaars uit Gennepe en omgeving. Daarnaast is er ruimte voor werk van keramische kunstenaars uit de provincie Limburg.

Op de tweede verdieping is een permanente expositie te zien van het verleden van de Noord Brabantsch Deutsche Spoorlijn (NBDS), de spoorlijn waaraan Gennepe ooit lag als onderdeel van het zogenoemde Duits lijntje.

In de vitrines op de begane grond en de eerste verdieping is permanent een deel van de bodemvondsten zichtbaar die in en rond Gennepe plaatsvonden. Zij voeren de toeschouwer langs de oeroude geschiedenis vanaf de eerste nederzettingen langs Maas en Niers in deze streken, via de Romeinse tijd naar Middeleeuwen, 80-jarige oorlog naar het recente verleden van Gennepe en omgeving.

Herinrichting

Na de voltooiing van de herinrichting van het museum vorig jaar, is in het afgelopen jaar werk gemaakt van de herinrichting van de gewelvenkelder waar zich de keramiekcollectie van Het Petershuis bevindt.

Digitaal

In het afgelopen jaar is een langdurig project van digitalisering voltooid. Het Petershuis maakt al onderdeel uit van de Archeoroute Limburg. Sinds eind vorig jaar is er een geüpdatete versie beschikbaar van de Petershuis app. Hierin kan de bezoeker terecht voor uitgebreide achtergrondinformatie bij historische objecten uit de collectie.

In pakkende verhalen wordt het verhaal verteld dat bij een bepaald object hoort. Naast het verhaal bladert de bezoeker door een collectie afbeeldingen die het beeld nog completer maken.

De app voert bezoekers eveneens langs archeologische vindplaatsen in en om Gennepe. Ook bij deze vindplaatsen wordt met beeld en geluid duiding gegeven aan de plek waar de bezoeker zich op dat moment bevindt.

Het bestuur is dankbaar voor wat alle mensen die bij de herinrichting waren betrokken, alsmede bij de voltooiing van de digitale update. Zonder hun niet aflatende inzet had het museum dit nooit bereikt.

Tentoonstellingen

Naast de vaste collectie zijn ook de wisselexposities belangrijk voor ons museum. Zij trekken (nieuw) publiek dat dankzij hun interesse voor een specifieke exposant tegelijkertijd kennis maakt met het Petershuis.

- Een expositie die daar zeker aan bijdroeg was de expositie '150 jaar NBDS' die op 17 december 2024 opende en doorliep tot 11 februari van het afgelopen jaar.
- Waarna het de beurt was aan ets grootmeester Leo Maesen die met zijn fenomenale etstechniek grote indruk maakte.

- Van 6 april tot 20 mei exposeerden Wim Kol en Gonda van der Zwaag hun maquettes en foto's.
- Op 26 mei startte de expositie 'Kerkenwerk' van de Ottersumse keramist Pieter Arts. Zijn kenmerkende en realistische werk is in Gennep en omgeving beroemd en geliefd. Bij deze expositie verscheen een boekje over het werk van Arts en vond in samenwerking met Biblioplus in de Kenniskeuken een lezing plaats over kerkarchitectuur. Dat Pieter Arts zijn publiek aanspreekt bleek wel uit de belangstelling voor expositie en lezing.
- De zomer- of themaexpositie van 7 juli tot 1 september toonde de historie van de steden en streken tussen Maas en Niers in 'Mächtig und Stark'. Historische en unieke prenten en kaarten, waaronder een unieke prent van Jan de Beyer toonden de geschiedenis Gennep en andere vestingplaatsen aan de boorden van Maas en Niers.

- Vanaf 8 september was de schilder Jacques Jacobs uit Bergen te gast in het Petershuis en hij wits menig bezoeker te bekoren met zijn werk.

- Dat gold ook voor John van Schipstal en Annette Berretty uit Cuijk. Zij gingen een liaison aan met enerzijds de houtsculpturen van Van 't Schipstal en anderzijds de textiele werken van Berretty.
- Oom en nicht Friessen uit Oss sloten het jaar af met hun (bewerkte) foto's en schilderijen en met hun werk openen zij eveneens 2025 want zij blijven tot 2 februari 2025 te gast in Het Petershuis.

Keramiek

Afgelopen jaar is wethouder enkele malen in het museum geweest en/of is er contact geweest met het museum omtrent een regionaal pottenbakkers- of keramiekinitiatief dat de musea in de kop van Noord-Limburg, grofweg vanaf Tegelen tot Mook met elkaar zou moeten verbinden. Uitleen aan elkaar van werken uit de eigen keramiekcollectie zou daar een onderdeel van kunnen zijn. Een andere doelstelling is de rijke geschiedenis van de regionale pottenbakkerscultuur op een of andere wijze voor het voetlicht te brengen. Vooralsnog zijn er omtrent dit project geen verdere vorderingen te melden dus we wachten af op wat volgt. In principe werkt het Petershuis graag mee aan een dergelijk initiatief.

Pot d'Or

Op 21 februari ontvangt het museum een bijzondere permanente bruikleen. Namens het Noord Limburgs Pottenbakkers Collectief overhandigen Guul Jacobs en Fransje van Keulen 27 keramische kunstwerken die samen de collectie Pot d'Or vormen.

Sinds jaar en dag organiseert het Noord Limburgs Pottenbakkerscollectief het internationaal vermaarde evenement 'Keramisto'. Talloze collega's uit Europa en ver daarbuiten nemen hier ieder jaar aan deel. Deze keramisten kennen ieder jaar een prijs toe aan een collega die het beste en innovatiefste werk toont. Van deze winnaar wordt dan een stuk aangekocht ter waarde van €400. Dat werk belandt vervolgens in de collectie Pot d'Or. In de afgelopen 20 jaar is deze collectie opgebouwd en, aangevuld met enkele andere interessante aankopen ontvangt het Petershuis nu 27 nieuwe werken voor de keramiekcollectie.

De onlangs afgeronde renovatie van het museum was voor het collectief het juiste moment om de collectie over te dragen. Het Noord Limburgs Pottenbakkerscollectief zegt naar aanleiding van de overdracht: "Als collectief en organisatie van het, na 35 jaar, nog steeds drukbezochte Keramisto, zijn we trots op dit regionale podium dat het werk van zoveel keramisten kan tonen. Een waardering van het heden dat verankerd ligt in de geschiedenis van de streek."

Op 8 september nam het Petershuis met een kraampje deel aan de door de gemeente georganiseerde kunstmarkt in het centrum van Gennep.

Werkgroep communicatie

De werkgroep communicatie is versterkt door deelname van Stella Roodbeen. Zij buigt zich samen met Paul Mengelberg over het actualiseren van de website. Karel Bruinsma verzorgt/redigeert de teksten van alle uitingen van en namens het museum. Samen vormt dit drietal de werkgroep communicatie.

Op stap

Op 22 oktober vindt het jaarlijkse uitstapje voor alle vrijwilligers plaats. We worden ontvangen op jachtslot Mookerheide dat recent is gerestaureerd. Het slot brengt de bezoeker op indrukwekkende

wijze terug in de tijd van het fin de siècle, de glorie tijd van art deco en Jugendstil. De rondleiding wordt afgesloten met een lunch bij 't Zwaantje.

Boek voor museum

Op 18 november verschijnt een herdruk van het boek 'Gennep en de Noord-Brabantisch-Duitsche-Spoorwegmaatschappij'. Het is een initiatief van oudrukker en eigenaar van Janssen Pers, Paul Janssen en van drukker Sjang Noy van Printmarkt. Paul diepte het archief van zijn vader op en vond daarin de correspondentie tussen Janssen sr. en Han Donker. Donker was amateurhistoricus. Beide heren schreven elkaar over publicaties in de Maas & Niersbodeover. Die publicatie betrof een feuilleton over de toen 100-jarige NBDS-geschiedenis en verscheen tussen 1964 en 1972 in de Maas & Niersbode. Later is het ook nog in kleine oplage in boekvorm uitgegeven. Dat boek is nu herzien en aangevuld met hiaten die Paul tijdens zijn onderzoek ontdekte. Het boek wordt te koop aangeboden voor 25 euro en de opbrengst komt ten goede aan het museum.

Bestuurlijke zaken

Het bestuur vergaderde in dit verslagjaar achtmaal.

Op 5 augustus maakte het bestuur kennis met Michel Weerepas. Michel gaat vanaf 1 januari 2025 de rol van penningmeester overnemen van Jos Klaassen. Jos heeft tijdig aangegeven dat hij per 1-1-2025 wil stoppen met zijn werkzaamheden. Hoewel Michel formeel dus pas per 1-1-2025 in functie treedt, woont hij wel alvast de bestuursvergaderingen bij als onderdeel van het 'inwerken'.

Met de gemeente Gennep onderhoudt het museum goede contacten. Beide partijen weten elkaar te vinden.

Vanuit het bestuur zijn twee leden verbonden aan het Platform Cultuurhistorie Gennep. Dit platform stelt culturele activiteiten binnen de gemeente Gennep met en op elkaar af.

Daarnaast heeft het museum een connectie met de Arbeitskreis Niederrheinische Irdenware (A.N.I). Deze werkgroep ontsluit de historie van keramische vondsten in de regio Niederrhein, waartoe Gennep in historisch opzicht kan worden gerekend.

Namens het museum neemt Jan Wessels hier de honneurs waar. Anke Sonnemans vergezelt Jan voortaan bij deze bijeenkomsten die viermaal per jaar plaatsvinden.

Kennismaking

Dit jaar heeft het bestuur kennis gemaakt met Tijn Houwen, ambtenaar cultuur in de gemeente Gennep. Tijn is o.m. betrokken bij het project Gennep Huys in beeld. Afsproken is dat bestuur en Tijn elkaar op de hoogte houden van ontwikkelingen op cultureel gebied en dat er nadrukkelijk wordt samengewerkt. Het plan is o.m. om het gebied rondom de Markt tot 'museumkwartier' te bombarderen. In de communicatie kunnen de diverse cultuurdragers elkaar versterken en aanvullen.

Onderhoud

Onderhoud van het gebouw is uitgevoerd aan de hand van een 6-jarig onderhoudsplan dat opgesteld is in samenwerking met de Monumentenwacht Limburg. De bijbehorende begroting is goedgekeurd door de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE). Jaarlijks vergoed de RCE een deel van de onderhoudskosten. De Gemeente Gennep draagt ook bij aan de instandhouding van het gebouw.

Inmiddels zijn er 4 jaren om van dit onderhoudsplan. In 2025 en 2026 zullen er nog onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd worden aan de achter- en voorgevel, de goten en de hemelwaterafvoer, schilderwerk aan ramen deuren en kozijnen.

In 2026 wordt een nieuw onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2027- 2032.

Financiën

In het jaar 2024 mochten we in het museum 3.819 bezoekers ontvangen dat is bijna 400 meer dan in 2023. Toen was echter het museum enige weken gesloten wegens een verbouwing. We kunnen spreken van een stabilisatie van het jaarlijkse bezoekersaantal.

De inkomsten uit de donatiezuilen, rondleidingen en de QR-code bedroegen in 2024 € 4.400

Van de Gemeente Gennep werd in 2024 een instandhoudingssubsidie ontvangen van € 10.282; en een subsidie voor het onderhoud van ons monumentale pand van € 15.000. Daarnaast ontvingen we nog een subsidie van het SIM van € 3.996.

Uit de erfenis van juffrouw Gietemans werd aan het museum een legaat beschikbaar gesteld van € 13.178

De stichting Vrienden doneerde in 2024 een bedrag van € 300 voor de aanschaf van sokkels voor de keramiek in de kelder.

Uit de van Paul Janssen ontvangen boeken ten verkoop werd in 2024 netto € 735 aan inkomsten gegenereerd.

Vrienden van Museum Het Petershuis

Mede door de giften van de Vrienden Museum het Petershuis is het mogelijk geweest om sokkels aan te schaffen voor de Pot d'Or collectie. Dat maakt een bezoek aan de keramiëkkelder meer dan de moeite waard. Ook is een boek over de pottenbakker Piet Koenen aangekocht, met tekeningen van hem uit de Tweede Wereldoorlog in Milsbeek en directe omgeving. Het boek krijgt in 2025 een bijzonder plekje in het museum in het kader van 80 Jaar vrijheid. Ook de lezing Groesbeek Heights in de Kenniskeuken is mede mogelijk geweest dankzij de steun van De stichting Vrienden.

Karel Bruinsma
Maart 2025